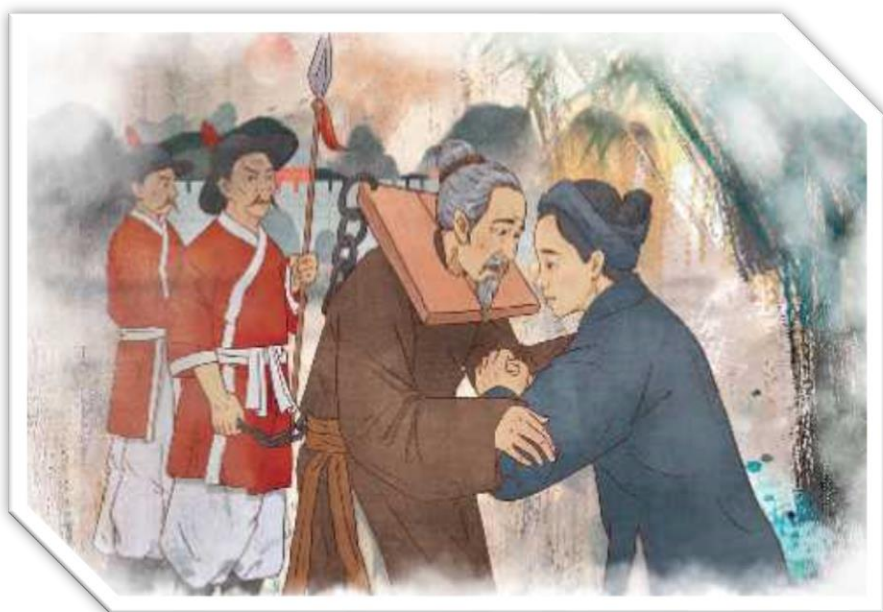

ỦY BAN NHÂN DÂN PHƯỜNG THỦ DẦU MỘT
TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ PHÚ CƯỜNG

KẾ HOẠCH BÀI DẠY

NGŨ VĂN _ LỚP 9

Giáo viên thực hiện: Lê Thanh Lưu
Tổ : Ngũ văn
Số điện thoại: 0977729784

Năm học: 2025 - 2026

KẾ HOẠCH BÀI DẠY _ NGỮ VĂN 9**Tuần 25****BÀI 8: NHỮNG CUNG BẠC TÌNH CẢM
(Thơ song thất lục bát)****Tiết 94****Văn bản 2: HAI CHỮ NƯỚC NHÀ
(Trần Tuấn Khải)**

(Nghĩ lời ông Phi Khanh dặn lời ông Nguyễn Trãi khi ông bị quân Minh bắt giải sang Tàu)

I. MỤC TIÊU**1. Kiến thức:**

- Học sinh nắm đặc điểm thể thơ song thất lục bát
- Một số yếu tố thi luật của thơ song thất lục bát như: vần, nhịp, số chữ, số dòng trong một khổ thơ; sự khác biệt so với thơ lục bát.
- Một số yếu tố của thơ như: từ ngữ, hình ảnh, bố cục, mạch cảm xúc.
- Tình cảm, cảm xúc, cảm hứng chủ đạo của người viết thể hiện qua văn bản.
- Chủ đề, tư tưởng, thông điệp mà văn bản muốn gửi đến người đọc thông qua hình thức nghệ thuật của văn bản; một số căn cứ để xác định chủ đề.

2. Về năng lực:**a. Năng lực đặc thù**

- Nhận biết và phân tích được nét độc đáo về hình thức của bài thơ thể hiện qua bố cục, kết cấu, ngôn ngữ, biện pháp tu từ.
- Nhận biết và phân tích được tình cảm, cảm xúc, cảm hứng chủ đạo của người viết thể hiện qua văn bản.

- Nhận biết và phân tích được chủ đề, tư tưởng, thông điệp mà văn bản muốn gửi đến người đọc thông qua hình thức nghệ thuật của văn bản; phân tích được một số căn cứ để xác định chủ đề.
- Nêu được những thay đổi trong suy nghĩ, tình cảm, lối sống, cách thưởng thức, đánh giá của cá nhân do văn bản đã học mang lại.

b. Năng lực chung

- Năng lực tự chủ và tự học: Biết chủ động, tích cực thực hiện những công việc của bản thân trong học tập, tự thu thập, tổng hợp và phân loại thông tin.
- Năng lực giao tiếp, hợp tác: Hiểu rõ nhiệm vụ của nhóm; đánh giá được khả năng của mình và tự nhận công việc phù hợp với bản thân.

c. Năng lực số:

- Học sinh biết và có thể sử dụng một số phần mềm số phục vụ cho việc học tập, làm bài tập như:
  - + Tìm hiểu thêm về hoàn cảnh ra đời tác phẩm “Hai chữ nước nhà”; tư liệu lịch sử liên quan.
  - + Ghi chép phân tích thơ trên Docs, đánh dấu vắn, nhịp, kết cấu khổ thơ.
  - + Thiết kế bảng/infographic về luật thơ song thất lục bát bằng Canva.
  - + Làm phiếu đọc hiểu thơ trên LMS.

3. Về phẩm chất:

- Thể hiện tình yêu đối với quê hương, đất nước bằng những hành động thiết thực.
- Chủ động, tích cực, tự giác thực hiện nhiệm vụ được giao.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU:

1. Thiết bị dạy học

- SGK, SGV; Một số video, tranh ảnh liên quan đến nội dung bài học.
- Máy chiếu; Giấy A0, A1 hoặc bảng phụ để HS làm việc nhóm; Phiếu học tập.

2. Học liệu

- Tài liệu, video liên quan đến nội dung bài học.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC :

A. HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG (Dự kiến thời lượng: 5 phút)

a. Mục tiêu: Kích hoạt kiến thức nền về nội dung văn bản để HS cảm nhận

b. Nội dung: Hướng dẫn HS chia sẻ suy nghĩ của mình.

c. Sản phẩm: Câu trả lời của HS

d. Tổ chức thực hiện:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV VÀ HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ HS nghe và quan sát video bài hát Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ. HS hoạt động cá nhân: theo dõi, quan sát, suy nghĩ Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - Yêu cầu HS trình bày ý kiến cá nhân Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ - GV nhận xét câu trả lời; chốt kiến thức, chuyển	Chia sẻ của HS

đầu vào chủ đề bài học	

B.HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC (Dự kiến thời lượng: 35 phút)**Hoạt động 1. Trải nghiệm cùng văn bản**

a. Mục tiêu: Đọc diễn cảm VB và sử dụng được các kĩ thuật đọc suy luận, theo dõi khi trả lời các câu hỏi *Trải nghiệm cùng VB*.

b. Nội dung: GV hướng dẫn HS đọc văn bản

c. Sản phẩm: Phần đọc và trả lời câu hỏi của HS.

d. Tổ chức thực hiện:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV VÀ HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ - GV. Nhắc nhở HS theo dõi box chú thích về tác giả để nắm được thông tin về tác giả. - GV hướng dẫn HS giải thích từ khó trước khi đọc văn bản. - Một HS đọc diễn cảm văn bản, các HS khác xem lại phần chuẩn bị ở nhà cho các câu hỏi <i>Trải nghiệm cùng văn bản</i>, bổ sung, chỉnh sửa, hoàn thiện. 1. Suy luận: <i>Khổ thơ này thể hiện tâm trạng gì của nhân vật người cha?</i> 2. Suy luận: <i>Nhân vật người cha đã dẫn ra những câu chuyện, nhân vật lịch sử (trong các dòng thơ từ dòng 37 đến dòng 52) nhằm mục đích gì?</i> 3. Suy luận: <i>Em hiểu thế nào về hai dòng thơ cuối?</i> Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ. - HS đọc và lắng nghe và làm theo Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - HS đọc, trả lời câu hỏi Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ -GV nhận xét cách đọc, uốn nắn những bạn có cách đọc chưa chính xác.	I. Trải nghiệm cùng văn bản 1. Đọc văn bản 2. Kĩ năng theo dõi, suy luận 1. Khổ thơ này thể hiện lòng nhiệt huyết yêu nước của người cha cùng cảnh ngộ bất lực của mình. 2. Nhân vật người cha đã dẫn ra những câu chuyện, nhân vật lịch sử (trong các dòng thơ từ dòng 37 đến dòng 52) nhằm mục đích: – Khích lệ dòng máu anh hùng dân tộc ở người con. – Thể hiện niềm tự hào dân tộc, một lòng yêu nước. 3. - Hai dòng thơ cuối nhắc nhở về công ơn sinh thành dưỡng dục của cha mẹ, khuyên nhủ con cái phải sống tốt, làm người có ích. - Hơn nữa, <i>đức sinh thành</i> không chỉ là cha mẹ, mà còn là những người có công lao với mình, với đất nước. - <i>Sao cho khỏi để ô danh với đời</i> là lời nhắc nhở mỗi người cần sống xứng đáng với những hi sinh của thế hệ trước, góp phần xây dựng đất nước ngày càng tốt đẹp. → Ông đặc biệt xoáy sâu vào sự kích thích lòng yêu nước nơi người con, phải nuôi một mối thù truyền kiếp của dân tộc, luôn trong thế chủ động tìm cơ hội để đánh đuổi giặc cướp nước, chớ đại dột để mất nước dễ dàng, mù quáng. 3. Tác giả

	-Nhà thơ Trần Tuấn Khải (1985-1989) bút danh Á Nam, người tỉnh Nam Định, xuất thân nhà Nho nghèo, có truyền thống yêu nước. -Đầu cử nhân khoa thi hương năm Canh Tý. Năm 12 tuổi đã biết làm các thể thơ bằng chữ Hán. -Những năm 1966-1967, ông là Chủ tịch danh dự lực lượng bảo vệ văn hóa dân tộc. -Sau năm 1975, ông là cố vấn Hội Văn nghệ Thành phố Hồ Chí Minh.

Hoạt động 2. Suy ngẫm và phản hồi

a. Mục tiêu: Giúp HS:

- Nhận biết và phân tích được nét độc đáo về hình thức của bài thơ thể hiện qua bố cục, kết cấu, ngôn ngữ, biện pháp tu từ.
- Nhận biết và phân tích được tình cảm, cảm xúc, cảm hứng chủ đạo của người viết thể hiện qua văn bản.
- Nhận biết và phân tích được chủ đề, tư tưởng, thông điệp mà văn bản muốn gửi đến người đọc thông qua hình thức nghệ thuật của văn bản; phân tích được một số căn cứ để xác định chủ đề.

b. Nội dung:

- GV cho HS làm việc cá nhân và thảo luận nhóm
- HS làm việc cá nhân trả lời câu hỏi, thảo luận nhóm trưng bày sản phẩm

c. Sản phẩm:

- Phiếu học tập, phần trình bày của học sinh

d. Tổ chức thực hiện:

NV1. Đặc điểm thể thơ song thất lục bát thể hiện qua văn bản

HOẠT ĐỘNG CỦA GV VÀ HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ Văn bản thuộc thể thơ gì? Dựa vào đâu em xác định như vậy? (Thể thơ tự do. Căn cứ: bài thơ có 2 dòng 7 (song thất) và dòng 6 chữ, dòng 8 chữ (lục bát) NV1. Làm việc nhóm - HS làm việc nhóm: GV chia nhóm 4 – 6 HS. - GV giao phiếu học tập số 1 (hồ sơ dạy học), HS tự phân nhóm trưởng, thư kí hoàn thiện phiếu thời gian 7p. - Hết thời gian GV gọi HS ngẫu nhiên đại diện nhóm lên trình bày sản phẩm. NV2. Làm việc cá nhân	II. Suy ngẫm và phản hồi 1. Đặc điểm thể thơ song thất lục bát thể hiện qua văn bản:

Nêu đặc điểm thể thơ song thất lục bát thể hiện trong bài thơ Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ. - HS làm việc nhóm và làm việc cá nhân thực hiện nhiệm vụ theo từng nội dung. - GV theo dõi, hướng dẫn Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - Nhóm (HS) được gọi cử đại diện trình bày → nhóm (HS) khác theo dõi, nhận xét và chỉnh sửa hoàn thiện sản phẩm của nhóm Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ GV nhận xét, đánh giá, chốt kiến thức, yêu cầu HS hoàn thiện sản phẩm,	

HOÀN THÀNH PHIẾU HỌC TẬP SỐ 01

ĐẶC ĐIỂM THI LUẬT THƠ SONG THẤT LỤC BÁT	
Số chữ, số dòng trong một khổ thơ	
Vần	
Nhịp	

DỰ KIẾN SẢN PHẨM PHIẾU HỌC TẬP SỐ 01

ĐẶC ĐIỂM THI LUẬT THƠ SONG THẤT LỤC BÁT	
Số chữ, số dòng trong một khổ thơ	- Có 4 dòng / khổ - Mỗi khổ thơ gồm cặp song thất (bảy tiếng) và cặp lục bát (sáu – tám tiếng)
Vần	+ Chữ thứ 5 câu 7 đầu tiên vần Bằng (B). + Chữ cuối câu 7 đầu tiên ở vần Trắc (T), vần với chữ thứ 5 của câu 7 thứ hai (vần Trắc) + Chữ cuối câu 7 thứ hai vần Bằng, vần với chữ cuối câu 6 (vần Bằng) + Chữ cuối câu 6 vần Bằng, vần với chữ thứ 6 câu 8 (vần Bằng)
Nhịp	Hai dòng thất được ngắt nhịp lẻ, thường là 3/4; dòng lục và dòng bát ngắt nhịp linh hoạt hơn (dòng lục thường ngắt nhịp 2/2/2, dòng bát thường ngắt nhịp 2/2/2/2).
Giáo viên: Lê Thanh Lưu pg. 6	

GV chốt:

Tiếng cuối của dòng thất đầu tiên hiệp vần với tiếng thứ năm của dòng thất tiếp theo (vần trắc). Tiếng cuối của dòng thất tiếp theo hiệp vần với tiếng cuối của dòng lục (vần bằng). Tiếng cuối của dòng lục hiệp vần với tiếng thứ sáu của dòng bát (vần bằng). Tiếng cuối của dòng bát hiệp vần với tiếng thứ năm của dòng thất kế đó (vần bằng) và cứ thế tiếp tục.

Ví dụ:

*Cha xót phận tuổi già sức yếu (T),
Lỡ sa cơ đành chịu bó tay (B),
Thân lươn bao quản vũng lầy (B),
Giang san gánh vác sau này (B) cây con (B).
Con nên nhớ tổ tôn (B) khi trước:*

Hai dòng thất được ngắt nhịp lẻ, thường là 3/4; dòng lục và dòng bát ngắt nhịp linh hoạt hơn (dòng lục thường ngắt nhịp 2/2/2, dòng bát thường ngắt nhịp 2/2/2/2).

Ví dụ: Cha xót phận/ tuổi già sức yếu,
Lỡ sa cơ/ đành chịu bó tay,
Thân lươn/ bao quản/ vũng lầy
Giang san/ gánh vác/ sau này/ cây con.

NV2. Lời khuyên của người cha đối với người con.

HOẠT ĐỘNG CỦA GV VÀ HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ GV yêu cầu HS thảo luận cặp đôi hoàn hành trong 5 phút. Hết thời gian GV gọi cặp đôi có kết quả tốt nhất trình bày sản phẩm - <i>Tìm một số từ ngữ, hình ảnh trong văn bản có tác dụng tăng sức cảm hóa, thuyết phục trong lời khuyên của người cha đối với người con?</i> - <i>Em hãy nhận xét về cách gieo vần, ngắt nhịp và cách sử dụng phép điệp từ trong văn bản?</i> Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ. - HS thực hiện nhiệm vụ - GV theo dõi, gợi mở. Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - Cặp đôi được chỉ định cử đại diện trình bày → cặp đôi khác nhận xét, bổ sung Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ	2. Lời khuyên của người cha đối với người con. a. Từ ngữ, hình ảnh. -Nòi giống cao quý, lịch sử lâu đời, nhiều anh hùng hào kiệt: <i>Giống Hồng Lạc hoàng thiên đã định Mấy ngàn năm suy thịnh đổi thay. Giời Nam riêng một cõi này. Anh hùng hiệp nữ xưa nay kém gì?</i> -Họa mất nước gieo đau thương cho dân tộc và nỗi đau cho lòng yêu nước: <i>khói lửa bừng bừng / xương rừng, máu sông. thành tung quách vỡ / bỏ vợ lìa con.</i> -Trọng trách cứu nước lên vai đứa con: <i>Con ơi! Nhớ đức sinh thành, Sao cho khỏi để ô danh với đời.</i> => Người cha xoáy sâu vào sự kích thích lòng yêu nước nơi người con, phải nuôi một mối thù truyền kiếp của dân tộc, luôn trong thế chủ

Gv nhận xét câu trả lời, chốt kiến thức. Gv chốt: <i>Tác dụng của cách gieo vần, ngắt nhịp, cách sử dụng điệp từ, điệp ngữ trong văn bản:</i> - Những thanh trắc ở câu bảy, hiệp vần ở hai câu lục bát làm tăng nhạc tính ở từng khổ thơ. - Gieo vần, ngắt nhịp, điệp từ, điệp ngữ là những biện pháp tu từ quan trọng góp phần tạo nên sự sinh động, hấp dẫn cho văn bản. - Sử dụng hiệu quả các biện pháp tu từ này sẽ giúp tác giả thể hiện rõ ý tưởng, nội dung, tình cảm của mình một cách ấn tượng và lay động người đọc, người nghe. - Lời thơ với giọng điệu thống thiết diễn tả nỗi đau nước mắt nhà tan. - Sự đan xen hai câu bảy chữ như trào dâng, dồn dập diễn tả nỗi uất ức, căm hờn - Hai câu lục bát tha thiết, chậm rãi tạo độ sâu lắng, da diết.	<i>động tìm cơ hội để đánh đuổi giặc cướp nước, chớ dại dột để mất nước dễ dàng, mù quáng.</i> b. Biện pháp tu từ Sự lặp lại có tính quy luật 7 – 7 – 6 – 8, vần, nhịp. + Phép điệp ngữ: <i>giang san này vẫn giang san, thời thế có anh hùng là thế...</i> + điệp cấu trúc (<i>Kìa..., Kìa..., Con nên nhớ..., Con nay cũng..., Con đương độ.</i>) - Những thanh trắc ở câu bảy, hiệp vần ở hai câu lục bát làm tăng nhạc tính ở từng khổ thơ. => Gieo vần, ngắt nhịp, điệp từ, điệp ngữ là những biện pháp tu từ quan trọng góp phần tô đậm những dấu ấn vàng son trong lịch sử; đồng thời nhấn mạnh tầm quan trọng, tính cấp thiết của việc giúp nước nhà.

NV3. Mạch cảm xúc và cảm hứng chủ đạo của bài thơ

HOẠT ĐỘNG CỦA GV VÀ HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ Tiếp tục cho HS thảo luận nhóm 4 – 6 thành viên thực hiện nhiệm vụ: HS xem lại sơ đồ bố cục và mạch cảm xúc, xem lại mục kết cấu của bài thơ phần tri thức đọc hiểu → hoàn thành sơ đồ kết cấu bài thơ (7p). Hết thời gian, nhóm có kết quả tốt nhất cử đại diện trình bày sản phẩm. - Các nhóm đọc lại bài thơ, xác định bố cục, từ đó xác định mạch cảm xúc, cảm hứng chủ đạo và điền vào sơ đồ:	3. Mạch cảm xúc và cảm hứng chủ đạo của bài thơ a. Mạch cảm xúc - Mạch cảm xúc: tình cảm mãnh liệt với đất nước khích lệ lòng yêu nước của đồng bào dân tộc. b. Cảm hứng chủ đạo của bài thơ Ca ngợi tình cảm yêu nước, tự hào dân tộc và thể hiện sự đồng tình với quan niệm của người cha về bổn phận của kẻ “làm trai” đối với vận mệnh nước nhà

BỘ CỤC	MẠCH CẢM XÚC	Cảm hứng chủ đạo
Khô ...	Khô	.....
Khô ...	Khô	.....
Khô ...	Khô	.....

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ.
 - HS lắng nghe thực hiện nhiệm vụ

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận
 - GV gọi nhóm bất kì thuyết trình → nhóm khác bổ sung, hoàn thiện.

Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ
 Gv nhận xét câu trả lời, chốt kiến thức.

DỰ KIẾN SẢN PHẨM PHIẾU HỌC TẬP SỐ 02

BỘ CỤC	MẠCH CẢM XÚC	Cảm hứng chủ đạo
Phần 1: (từ dòng 29 đến dòng 32)	Nỗi đau xót, khắc khoải của người cha khi bị giặc bắt đưa sang Trung Quốc, không thể làm gì được, đành nhờ con thay mình làm tròn bổn phận với nước nhà	Cảm hứng chủ đạo Ca ngợi tình cảm yêu nước, tự hào dân tộc và thể hiện sự đồng tình với quan niệm của người cha về bổn phận của kẻ “làm trai” đối với vận mệnh nước nhà
Phần 2: (từ dòng 33 đến dòng 48)	Niềm tự hào của người cha khi nhắc con về những chiến công hào hùng đánh giặc, giữ nước trong lịch sử và bổn phận giữ gìn giang sơn của mỗi thế hệ	
Phần 3: (từ dòng 49 đến dòng 64)	Cảm xúc tha thiết, mãnh liệt khi nhấn mạnh trách nhiệm của con là trang nam nhi đầu đội trời chân đạp đất, phải sống sao cho không hổ thẹn với lịch sử, với tổ tiên, với đồng sinh thành	

NV4. Chủ đề và thông điệp bài thơ

HOẠT ĐỘNG CỦA GV VÀ HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ - Tìm hiểu chủ đề và thông điệp bài thơ Hoạt động cá nhân GV gợi dẫn: <i>Căn cứ xác định chủ đề qua:</i> Từ ngữ, hình ảnh, cách gieo vần, ngắt nhịp, điệp từ, điệp ngữ, cảm hứng chủ đạo,... + Bối cảnh không gian: biên ải xa xôi + Xúc cảm buồn đau được thể hiện bằng một giọng thơ thống thiết, lâm li. + Những cuộc chiến tranh bảo vệ bờ cõi. <i>- Thông điệp văn bản:</i> Là ý tưởng quan trọng nhất, là bài học cách ứng xử mà văn bản muốn truyền đến người đọc. <i>- Theo em, tác giả muốn gửi đến người đọc thông điệp gì qua văn bản này?</i> GV gợi dẫn: Tư tưởng của tác phẩm là sự nhận thức, lý giải và thái độ của tác giả đối với toàn bộ nội dung tác phẩm cũng như vấn đề cuộc sống mà con người đặt ra trong tác phẩm. <i>- Vậy theo em, tác giả muốn gửi đến người đọc chủ đề và thông điệp gì?</i> Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ. - HS làm việc cá nhân thực hiện nhiệm vụ theo từng nội dung. Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - HS được chỉ định trình bày → HS khác bổ sung, hoàn thiện. Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ Gv nhận xét câu trả lời, chốt kiến thức.	4. Chủ đề và thông điệp bài thơ. a. Chủ đề: Lòng yêu nước và niềm đau đáu với vận mệnh dân tộc của người cha b. Thông điệp: Hãy sống xứng đáng với lịch sử oai hùng của dân tộc, kì vọng của đất sinh thành, và trách nhiệm của mỗi con người (không phân biệt gái - trai) trong xã hội.

Hoạt động 3. Tổng kết**a. Mục tiêu:** Giúp HS:

- Khái quát lại được đặc trưng thể loại và cách đọc văn bản thơ ...

b. Nội dung:

- GV cho HS làm việc cá nhân hoặc thảo luận nhóm đôi.

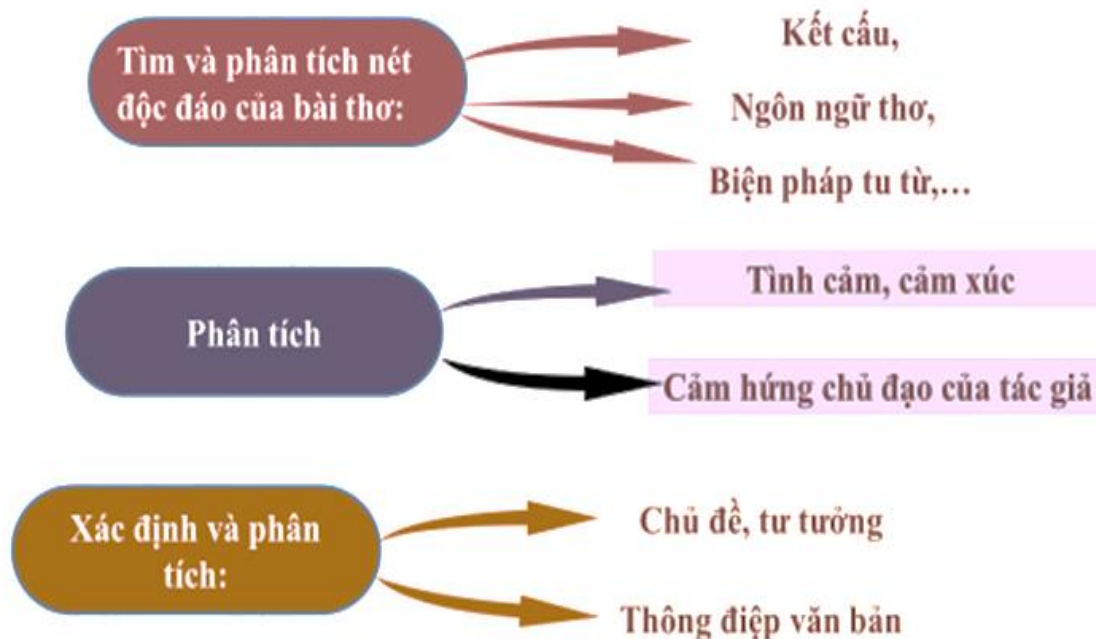
c. Sản phẩm:

- Phần trình bày của học sinh

d. Tổ chức thực hiện:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV VÀ HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ -Thiết kế 1 infographic về điểm cần lưu ý khi đọc văn bản thơ Trên lớp: GV hướng dẫn HS đưa ra những lưu ý khi đọc hiểu văn bản thơ song thất lục bát. Về nhà: Yêu cầu HS thiết kế infographic (GV đưa mẫu cho HS quan sát) Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ. - HS làm việc nhóm thực hiện nhiệm vụ Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - HS lên đính vào nhánh của nhóm được giao Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ Gv nhận xét câu trả lời, chốt kiến thức.	III. Tổng kết -Thi luật của thể thơ song thất lục bát *Cấu trúc: Một khổ thơ gồm bốn câu – hai câu 7 chữ (song thất) và hai câu 6 – 8 chữ (lục bát). *Cách gieo vần: -Chữ cuối câu 7 thứ nhất vần với chữ thứ năm câu 7 thứ hai. -Chữ cuối câu 7 thứ hai lại vần với chữ cuối câu 6. -Chữ cuối câu 8 sẽ vần với chữ cuối câu 7 thứ nhất của khổ sau. ➔ Nhờ đó, âm điệu thơ liền mạch, nhịp nhàng, da diết và trầm hùng. -Nhịp điệu: Thường ngắt nhịp 3/4, 4/3, 2/2/3, tạo cảm giác uyển chuyển, khi dồn dập, khi lắng sâu. -Ngôn ngữ: Giàu nhạc tính, dễ biểu cảm; thường dùng để bày tỏ tâm sự, nỗi niềm sâu lắng, tình yêu nước, tình cảm gia đình, hoặc đạo lý nhân sinh. - Cách đọc hiểu thể thơ song thất lục bát: Bước 1: Xác định bố cục từng khổ (hai câu 7 + cặp lục bát). Bước 2: Cảm nhận nhịp điệu, âm hưởng, chú ý cách gieo vần và điệp từ. Bước 3: Tìm hiểu nội dung cảm xúc được phát triển qua từng khổ thơ (thường là mạch cảm xúc trữ tình – luận lý – khuyên răn). Bước 4: Nhận xét giá trị biểu cảm: âm điệu của thể thơ góp phần làm nổi bật tâm trạng, tình cảm và thông điệp của tác giả.

Cách đọc hiểu văn bản thơ theo đặc trưng thể loại

C.HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP /VẬN DỤNG (làm việc ở nhà)

a. Mục tiêu: Nêu được những thay đổi trong suy nghĩ, tình cảm, lối sống, cách thưởng thức, đánh giá của cá nhân do VB đã học mang lại.

b. Nội dung:

- Làm bài tập trắc nghiệm(nhận biết thể thơ, nghĩa của từ Hán Việt)
- Vẽ sơ đồ tư duy tái hiện nội dung chính bài học.
- Viết đoạn văn ngắn (200 chữ- bài về nhà)

c. Sản phẩm: Đoạn văn của HS

d. Tổ chức thực hiện:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV VÀ HS	DỰ KIẾN SẢN PHẨM
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ NV1. Hoàn thiện đặc điểm thể loại thơ dựa vào sơ đồ GV chia lớp thành 4 nhóm vẽ sơ đồ tư duy cần có 6 nhánh chính lên bảng. Phân công mỗi nhóm HS hoàn thiện trên giấy A4 Hết thời gian, các nhóm đính lên bảng đúng vị trí nhánh nhóm được giao	- Học sinh vẽ sơ đồ tư duy vào giấy A4 - Viết đoạn văn của HS (về nhà, nộp bài qua zalo) GỢI Ý VIẾT: 1/ Mở đoạn: Giới thiệu khái quát hình ảnh người cha trong đoạn trích – một người mang nặng lo âu cho vận mệnh gia đình và đất nước.

NV2. Viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) thể hiện tình cảm với người có ảnh hưởng lớn đến em. Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ. - HS hoạt động cá nhân thực hiện nhiệm vụ. Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận - Nộp bài trên zalo lớp học Bước 4: Đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ - Gv nhận xét, chỉnh sửa. Kết luận, nhận định: - GV nhận xét thái độ tích cực chủ động và mức độ hoàn thành nhiệm vụ học tập của HS. - Tuyên dương, ghi điểm cho những HS có bài viết hay. Động viên, khuyến khích những HS chưa hoàn thành được nhiệm vụ./.	2/ Thân đoạn – Cảm nhận về hình ảnh người cha: -Yêu nước sâu sắc:Người cha luôn đau đáu trước cảnh giang sơn có thể “tan đàn, sè nhé”; nhắc lại truyền thống đánh giặc oanh liệt của dân tộc để khơi dậy ý chí ở con. -Hiểu biết và tự hào về lịch sử:Ông kể về Hai Bà Trưng, Trần Hưng Đạo, chiến thắng Bạch Đằng... như một minh chứng về tinh thần bất khuất của giống nòi. -Lo lắng cho con và kì vọng lớn lao:Dù “tuổi già sức yếu”, cha vẫn trăn trở về tương lai của đất nước và tin cậy gửi gắm trách nhiệm cho con. -Lời dạy chân thành, nghiêm cẩn:Ông không chỉ dạy con lòng yêu nước mà còn dạy đạo làm người: không tham vinh hoa, phải giữ khí phách, sống cho xứng đáng với tổ tiên Lạc Hồng. 3/ Kết đoạn: Tình cảm và lời khuyên của người cha thể hiện tấm lòng cao đẹp, vừa là tình phụ tử tha thiết, vừa là tiếng nói thiêng liêng của lòng yêu nước.

IV. HỒ SƠ DẠY HỌC

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 01

ĐẶC ĐIỂM THI LUẬT THƠ SONG THẤT LỤC BÁT	
<i>Số chữ, số dòng trong một khổ thơ</i>	
<i>Văn</i>	
<i>Nhịp</i>	

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 02

BỐ CỤC	MẠCH CẢM XÚC	Cảm hứng chủ đạo
Khổ ...	Khổ	.....
Khổ ...	Khổ	.....
Khổ ...	Khổ	.....

Ý KIẾN NHẬN XÉT ĐÁNH GIÁ, RÚT KINH NGHIỆM:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Thủ Dầu Một, ngày 15 tháng 11 năm 2025
Giáo viên thực hiện

Lê Thanh Lưu